

Strom jako domeček

POMŮCKY:	makety stromů (jabloň, smrk, dub), sada karet
CÍLOVÁ SKUPINA:	1. až 3. třída ZŠ, MŠ
VÝUKOVÝ CÍL:	Uvědomit si, že jeden jediný strom je ekosystémem, který poskytuje domov mnoha organismům.

POSTUP:

1. V herně či třídě instalujeme makety stromů. Úkolem žáků je stromy pojmenovat a popsat. Vhodné je skupinu rozdělit na třetiny, aby měla vždy jedna skupinka na starosti jeden strom.
2. Skupiny krátce představí svůj strom. Pravděpodobně se soustředí na popis rostlinného druhu, jde-li o strom jehličnatý či ovocný, jaké má plody, kde roste apod. Zdůrazníme, že strom je živý organismus, roste, mění se a má své nároky – na vláhu, půdu či světlo.
3. Nyní obrátíme pozornost žáků k představě, že jeden vzrostlý strom poskytuje nejen útočiště, ale i celoživotní prostředí pro řadu dalších organismů, pro jiné může být potravou. Nejprve žáci ve skupinách přicházejí s vlastními nápady, potom jim dáme k dispozici karty.
4. Žáci vybírají karty ke svému stromu obezřetně – měli by jich mít co nejvíce, zároveň musí zdůvodnit vazbu ke svému stromu. Potom co se skupiny dohodnou a jsou s počtem a výběrem karet spokojené, přistoupíme k představování. Vždy jedna skupina představí jednu kartu a zdůvodní, zda kupříkladu pro zvoleného živočicha je strom útočištěm, potravou nebo lovištěm. Pokud jiná skupina má stejnou kartu, měla by informaci doplnit. Potom představí další skupina jinou kartu.
5. Pokud chceme aktivitu pojmout soutěžně, připisujeme skupině prémie představující kartu 2 body, skupině, která pouze doplňuje zdůvodnění ke stejné kartě, 1 bod.
6. Karty umístíme na stromy a povídáme si, zda i osamělý strom v krajině má význam. Kromě vazeb na vyjmenované organismy by si žáci měli uvědomit další funkce – podle stromu se orientujeme, poskytuje stín, výhled, lahodí oku. *Kde v okolí školy roste nějaký památný strom?*
7. Pokud je to možné, vydejte se na průzkum skutečného stromu a jeho role coby samostatného ekosystému. Žáci se orientují podle okousaných šišek, plodů a listů, dutin a děr, všímají si rostlin (jmelí, lišejníků a mechů). Na papír či světlou látku mohou oklepat větvičku, aby se seznámili s hmyzem, který na stromu žije.